

05

**Samodhana: The Journal of Faculty
of Social Sciences and Humanities**
2015, Vol. 4 (II) 47-55pp
© The Author 2015
Ed. Tissa Weerasekara
Pub. Publication Section of the Faculty
of Social Sciences & Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka,
Mihintale. ssh.samodhana@gmail.com

සංවර්ධන සන්නිවේදනයේ දිකානතිය ගැන අදහසක් (A9 සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ආග්‍රිත සමීක්ෂණයක් ඇසුරිණි)

චල්.එම්.චි. විරසේකර¹

Abstract

It is seen that there is no fruitful open conversation on contemporary vast development projects which were implemented by the government, due to political argument that has arisen on it. There has been idea to some extent in the society that investment of large quantity of money on those projects has been exceeded as expected outcomes of such ventures. In the recent past there were some agitations against some development projects. It has been realized that a group of people has distrust on such projects. Instead of receiving of peoples' participation in national development task, there are various influences for them to evade from it. The common sense of the society is that the development is a task of the government which derived from colonial period but even today it is existing after six decades of getting freedom. The bureaucracy attributed so specialty to the higher officers that helps to depart the community from the development projects. One only expedient to pacify this improper situation is to launch a proper well planned development communication programme. Prior to make up communication product, several socio cultural facts should be made out. Ascertaining of community perception level on focus development project, identifying of communication strategy to make people aware of, development,

¹පෙරේස් කළේකාලාර්ය, මානව යායෝ අධ්‍යක්ෂකය, සමාජයවිද්‍යා සහ මානව යායෝ පියය, ගෞරා ජාත්‍යර්ව ටියෙල්බිද්‍යාලය.

Tracing of ways which people would give their help to the development projects, finding people's awareness level of future benefits of the development are among the facts. This research has revealed much information regarding said materials. It is also emphasized that communication programmes running concurrently with national development project can be gained through peoples' participation on development task. For this research the sample group was selected from the families who resided right side of the constructing A-9 road from Mihintale to towards Jaffna. Questionnaires, interviews, external observation, participation observation, and literature resources were used as tools of collecting data. As outcome of this survey is revealed how to build up a development communication project concurrently with physical, social or economic development project.

Key Words: Development communication, National Development, Development Projects, Communication Products

ප්‍රචේශනය

වත්මන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගොනික වශයෙන් සිදුවන සංවර්ධනය පිළිබඳව කැපීකාවතක් ගොඩ නැගී තිබුනා බොහෝ විට ඒවා දේශපාලන මූහුණුවරක් ගැනීම හේතුවෙන් වඩා එළඳායි ප්‍රපල් සංවාදයකට විවෘත තොවන බවක් දක්නට ඇත. ඇතැම් මහා පරිමාණ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ආයෝජනය කරන මුදල් ප්‍රමාණය අභේකීකිත ප්‍රතිලාභ හා සසඳ බලන කළ ඉතා අධික බව ඇතැමුන් විසින් පෙන්වා දෙනු ලැබේ ඇත. කෙසේ වුවද සංවර්ධන ව්‍යාපෘති දෙස සැකයෙන් බැලීමටත් ජාතික සංවර්ධනය උදෙසා ගොඩනැගෙන ඇතැම් ව්‍යාපෘතිවලට විරුද්ධව උද්සේෂණ තිරීමටත් ජන කණ්ඩායම් පෙළඳුණු ආකාරය පෙන්වන සංයිද්ධී බොහෝමයක් තුළුරු අතිනයේ දක්නට ලැබුණි. රාජ්‍ය සහභාගිත්වයෙන් සිදුවන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලට ජනතා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම වෙනුවට ඔවුන් ඒවායින් ඇත් කර තැබීම වර්තමානයේ සිදුවන බව දක්නට ඇත. යටත් විෂිත මානසිකත්වය තුළින් බිඟි වූ, සංවර්ධනය රජයේ කාර්යයක් යන වින්තනය නිදහස ලබා ගතක හයක් ඉක්ම වූ අද දවසේද ජනතාව තුළ දක්නට ඇත. එසේම රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට සුවිශේෂත්වයක් ආරුණි කෙරෙන නිලධාරීවාදය තුළ ජාතික සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ජනතා සහභාගිත්වයට ඇති ඉඩකඩ ඉතා කිමිතය. මෙම තන්ත්වය සමන්ය කිරීමේ එකායන ක්‍රියා මාර්ගය වන්නේ සංවර්ධනයට ජනතා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම සඳහා මතාව සැලසුම් කළ සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩසටහනක් දියත් කිරීමය. එහෙන් සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩසටහනක් සැලසුම් කිරීමට ප්‍රථම භාඛා ගත යුතු සමඟ සාධක කිහිපයකි. ජාතික සංවර්ධන කටයුතු පිළිබඳ ජනතා අවබෝධන මට්ටම, ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ

සුතු සන්නිවේදන උපාය මාර්ග, සංවර්ධනය කෙරේ ජනතාව සහය ලබා දෙන ආකාරය, සංවර්ධනයේ අප්පීක්ෂිත ප්‍රතිඵල පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අවබෝධය යනාදිය හඳුනා ගැනීම ඒ අතර වෙයි. ඒ 9, මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය පාදක කර ගත් මෙම සම්ක්ෂණය මගින් ඉහත සඳහන් කරුණුවලට අදාළ තොරතුරු බොහෝමයක් එහි දක්වා ඇත. එම තොරතුරු පාදක කරගනීමින් සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියකට සම්ගාමීව සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක් ඇරුණීමෙන් සංවර්ධනය සඳහා ජනතා සහභාගින්වය ලබා ගත හැකි බව පෙන්වා දී ඇත.

පර්යේෂණ අරමුණු

මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සහභාගි සකස් කර ගැනීමේද ඉලක්ක කරන ලද ජන කෘෂිකායමට උච්ච සන්නිවේදන උපාය මාර්ග හා මාධ්‍ය හඳුනා ගැනීමය. එසේම සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියේ අන්තර්ගතය සකස් කර ගැනීම සඳහා උපස්ථිතියක වන තොරතුරු සම්පාදනය කර ගැනීම මෙම පර්යේෂණයේ ද්‍රව්‍යීක අරමුණ වෙයි.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම සඳහා පර්යේෂණ නියැදිය වශයෙන් තෝරා ගෙන ඇත්තේ A.9, සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ අත්දැකීම් ඇති ජන කොටසකි. මිහින්තලේ - යාපනය මහා මූර්ගයේ මිහින්තලේ සිට යාපනය දෙසට මාර්ගයේ දකුණු පස වෙශෙන ප්‍රවුල් සියලු මෙම සම්ක්ෂණය සඳහා යොදා ගෙන ඇත. ප්‍රශ්නාවලියක් මගින් තොරතුරු ලබා ගැනීම, බාහිර නිරීක්ෂණයේ යෙදීම, සහභාගින්ව නිරීක්ෂණයේ යෙදීම, සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත් වීම, ලිඛිත මූලාශ්‍ර පරිහරණය යන ක්‍රම මගින් ලබාගත් දත්ත විමර්ශනය කර නිගමනවලට එලකී ඇත.

විමර්ශනය

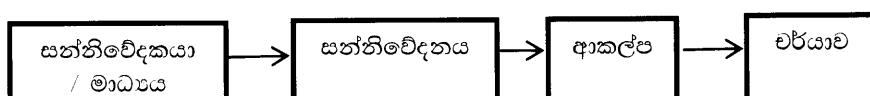
සංවර්ධනය යන ව්‍යාපෘති නිර්වචන රාකියක් ඉදිරිපත් වී තිබුනා ඒවායේ සම්මුඛවාර්ථය සලකා බලන කළ බැසිය හැකි තිගමනය වන්නේ මත්ත ගෙෂනික වශයෙන් සිදුවන යහපත් වෙනස් වීම සංවර්ධනය වශයෙන් හැඳින් විය හැකි බවය (Todaro & Smith, 2007). මෙහිදී රටේ නිෂ්පාදන මට්ටම ඉහළ යන අතුරු අනෙකුත් සියලු අංශවල යහපත් වෙනසක් ඇති විය සුතුය (සේමසුන්දර, 1995). කෙසේ වුවද සංවර්ධනය ඇතැහිටීමට හෝ මන්දාගාමී වීමට බලපාන හේතු සාධක තිහිපයක් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල පවතින බව දැකිය හැකිය. අධික ණය බර, ප්‍රාග්ධනයේ නිගමන බොහෝ

රටවලට බලපාන සංවර්ධන බාධක වශයෙන් හැකිය. එසේම ශ්‍රී ලංකාවට මෙන්ම සංවර්ධනය වෙමින් සිටින රටවල්වලට ආවේනික වූ මත්‍යෝගුල සංවර්ධන බාධක කිහිපයක්ද හඳුනාගත හැකිය (කරුණානායක 1999). පසුගාමි වින්තනය, ග්‍රමාභිමානය තොමැති වීම, පුද්ගලනකාරී පරිභේදන රටාව, උදාසීනත්වය හා බුදුමු අල්පේවිජතාව, කර්ම සංකල්පය, දේශපාලන පක්ෂ මානසිකත්වය, සංවර්ධනය රුපයේ කාර්යයක් බවට පවතින ආකල්පය යනාදිය ශ්‍රී ලංකාවේ පුද්ගල සංවර්ධනය මෙන්ම ජාතික සංවර්ධනය ප්‍රහිණ කිරීමට බලපා ඇති ආවේනික සාධකවලින් කිහිපයකි.

ආයියාවේ ප්‍රබල නායකයෙකු වූ මහත්මා ගාන්ධි සංවර්ධනය සඳහා පුද්ගලානුබද්ධ ප්‍රවේශයක් පෙන්වා දුන්නේය (ජයග්‍රැමි, 2008). පුද්ගලයා සංවර්ධනය කිරීමෙන් ගම සංවර්ධනය වන බවද ඒ අනුව ප්‍රාන්තයද අවසානයේ සමස්ත ජාතියද සංවර්ධනය වන බව ඔහුගේ මතය විය. ගෝලීය සංවර්ධන සංකල්ප තුළ මෙම සංවර්ධන එලකුම කෙරේ කුමන දාෂ්ටේයක් හෙළුවද එහි සදාත්තික සත්‍යයක් ගැනීව පවතින බව පෙනෙන්. එනම් පුද්ගල සන්නානය සංවර්ධන හිතකාමි අයුරින් සකස් කිරීම තුළින් සංවර්ධනය වේගවත් කළ හැකි බවය.

ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධනය වේගවත් කිරීම සඳහා ඉහත කී ආවේනික බාධක ජයගත යුතුව ඇත. පසුගාමි බව මගහැර පෙරටුගාමීව තියාකරන පුද්ගලයින් තැනීමේ ඕල්පයක් හෝ කළාවක් පදනම් කරගත් විෂයක් බිහිකිරීමට තරම් ඉහත කී බලවේගය ප්‍රබල වී ඇති බව පෙනෙන්. පෙර සඳහන් කරන ලද මත්‍යෝගුල සාධකයන් ඉවත් කර සංවර්ධනයිල මානවයෙක් බිහිකිරීමේ ප්‍රබල වගකීම පැවරෙන්නේ සන්නිවේදකයාටය. නැතහොත් ජනමාධ්‍ය ඕල්පියාටය. සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණ මගින් හඳුනා ගන්නා ලද පුද්ගල වර්යා රටාව සාධනීය අයුරින් වෙනස් කිරීමට දැක් සන්නිවේදකයෙකුට හැකිය.

සන්නිවේදනය මගින් පුද්ගලයාගේ වර්යා රටාවට කුමන හෝ බලපෑමක් එල්ල කළ හැකිය. එය CAB (communication > attitude > behaviour) යන කෙටි යෝදුමෙන් පෙන්වා දෙන ආකාරය මෙසේ දැක්වීය හැකිය.

මෙයින් අදහස් වන්නේ මනා සන්නිවේදකයෙකුට මාධ්‍ය උපයෝගි කරගනීමින් ග්‍රාහකයෙකුගේ වර්යා රටාව යහපත් ලෙස හෝ අයහපත් ලෙසට වෙනස් කළ හැකි බවය. මාධ්‍යයේ සමාජ බලපෑම වශයෙන් ඇතැම් විට විග්‍රහකරන මෙම

ක්‍රියාවලිය මගින් සමාජයේ කුමන කේත්තුයක හෝ වෙනසක් ඇති කළ හැකිය (Mcquail,2005). කෙසේ ව්‍යවද රටක සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමට නම් එයට සූපු මානසිකත්වයක් හා වර්යා රටාවකින් හෙබේ පුද්ගලයෙකු බිජි කළ යුතුය. එහෙත් වර්තමාන සංවර්ධන සහනිවේදකයා මෙම කටයුත්ත කෙරේ දක්වන දායකත්වය ප්‍රමාණවත්ද යන්න විමසා බැලිය යුත්තකි. ඉහතින් දක්වන ලද වින්තනමය බාධක රටක පුද්ගල සංවර්ධනය කෙරේද, රාජ්‍ය සහභාගිත්ව ජාතික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කෙරේද එකසේ බලපාන බව පෙනී යයි. රජය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා වැය කරන මුදල් ජනතාවගේ මුදල් වන බැවින් එම කටයුතු කෙරේ විමර්ශනයිලි වීම ජනතාවගේ අයිතිවාසිකමක් වන අතර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක සියලු කටයුතු පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කරලීම රජයේ යුතුකමය (රාජපාජා 2014). එහෙත් නිධියින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපිත මූල්‍ය බොහෝ රජයන් කර ඇත්තේ දේශපාලන වාසි ලබා ගැනීම සඳහා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් අවසානයේදී විකාල මුදලක් වැය කොට ප්‍රචාරක ව්‍යාපාරයක් දියත් කිරීමයි. මෙම දේශපාලන ආදර්ශය නිසාම ජාතික සංවර්ධනය දෙස පසු දේශපාලන ඇයින් බැලීමට ජනතාවද පුරුදු වී සිටිති.

සංවර්ධනයේ ප්‍රතිලාභ ලැබීමට හෝ සංවර්ධනයේ හොඳික සම්පත් ආරක්ෂා කර ගැනීමට ඇතැම් කොටස් නොපෙළයීමට මෙම දේශපාලන වින්තනයද බලපාන බව පෙනේ. සංවර්ධනය ඇරැණුමට, වේගන් කිරීමට, ආරක්ෂා කර ගැනීමට හා එහි ප්‍රතිඵල භාක්ති විදීමට ජනතාව තුළ ඒ පිළිබඳ මතා අවබෝධයක් තිබිය යුතු වේ.

නුදුරු අතිතයේ ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ ජාතික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කෙරේ ඇතැම් ජනතා කොටස්වල විරෝධතා එල්ල එම ආකාරය අමි අත්දැක ඇත්තෙමු. එවැනි විරෝධතා ඉදිරියෝදී සිදුවන සංවර්ධන කටයුතු කෙරේද ඇති විය හැකි යැයි අභේක්ෂා කළ හැක. මෙයට ප්‍රබල හේතුවක් වශයෙන් හදුනාගත හැකිකේ ජාතික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පිළිබඳව ජනතාවට පාතුල අවබෝධයක් නොමැති වීමයි. පවතින අවබෝධතා මට්ටම හදුනාගැනීමත් එය වැඩි දියුණු කළ හැකිකේ කෙසේ ද යන්නත් සොයා බැලීම මෙම පර්යේෂණයේ එක් කාර්යයක් විය. ඒ සඳහා පර්යේෂණ නියුතියක් වශයෙන් යොදා ගත්තේ ඒ -9 මාරුග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා එය ආගුරේ වෙසෙන ජනතාවගෙන් කොටසකි (වික්මසිංහ, 2002). සංවර්ධනය හා සමාජ වෙනස් වීම සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් දරන තත්ත්ව හැඳිම ඔපුන්ගේ සමාජ සංස්කෘතික ව්‍යුහය ඔස්සේ සැකසී ඇති බැවින් මෙම සම්බන්ධයෙදී ඒ පිළිබඳ අවධානය යොමු කර ඇත (Disanayake & Perera, 1991). එසේම සන්නිවේදන වැඩි සටහනක් සැලසුම් කිරීම සඳහා ඉලක්ක ගත ජනතාවගේ පහත සඳහන් මූලික තොරතුරු පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගත යුතු වෙයි. ඒවා පහත සඳහන් වේ.

- සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ජනතා ආකල්පය හදුනා ගැනීම
- සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් ජනතාව දැනුවත් කළ හැකි මාරුග හඳුනා ගැනීම

- අනවබෝධය මත ඇති වන සංවර්ධන බාධක හඳුනා ගැනීම
- සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට පොදු ජනතාව දායක කරගත හැකි ආකාරය හඳුනා ගැනීම

මෙම සම්ක්ෂණයේදී සිදු විය.

ජාතික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලදී ජනතාව අතර අසාධනිය මත පැතිර යාමට ඉවහල් වන්නේ සංවර්ධනය සඳහා කරන කුප කිරීම එහි අනාගත ප්‍රතිලාභවලට වඩා වැඩි බවට ඇති හැඟීමයි. විදුලිබල ව්‍යාපෘති, කර්මාන්තයාලා, අධිවේශී මාරුග යනාදියේදී ඇතුම් විට විරැද්ධවාදී කම් ඇති වීමට මෙවැනි හේතුද බලපාන්තට ඇත. මූලික වශයෙන් රජය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියකට වැය කරන මුදල් පිළිබඳව ජනතාව දැන ගත යුතු වූවද දැනුවත් වීමේ මෙටම ඉතා අඩු බව මෙම සම්ක්ෂණයේදී හෙළි විය. A-9 මාරුග සංවර්ධනය සඳහා වැය කිරීමට අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රමාණය දැනගෙන සිටියේ ජන කණ්ඩායමෙන් 4% තරම් ප්‍රමාණයකි. එසේම එම ව්‍යාපෘතිය ඇරුණු දිනය එය අවසන් විය යුතු කාලය පිළිබඳව දැන සිටියේ 3% ක තරම් ප්‍රමාණයකි. මෙම මාරුගය ආසන්නයේ වසන එම ජනයාගෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් වන 96% ක පිරිසකට ඒ පිළිබඳව කිසිදු අවබෝධයක් නොමැති බව සම්ක්ෂණයෙන් හෙළි විය.

සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් ඇරුණීමේ අරමුණු හා ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් එය ක්‍රියාත්මක කරන අයට මෙන්ම පොදු ජනයාටද තිබිය යුතුය. සමකාලීන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් පවතින එම අවබෝධයේ ප්‍රමාණය A-9 සම්ක්ෂණයේදී හෙළි වූයේ පහත සඳහන් අපුරුණි.

▪ උතුරු - දකුණු නිෂ්පාදන යුවමාරුව පහසු කිරීම	44%
▪ උතුරු ප්‍රදේශයට පිවිසීම ඉක්මන් කිරීම	29%
▪ සංවාරක ව්‍යාපාරය දියුණු කිරීම	16%
▪ මහාමාරුගය තැනීමට විදේශ නිය ලබා ගැනීම	05%
▪ දේශපාලකයින්ට වකුව මුදල් උපයා ගැනීමට හැකිවීම	03%
▪ නිළධාරීන්ට හා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට මුදල් උපයා ගැනීමට හැකි වීම	01%
▪ ප්‍රදේශයේ කම්කරුවන්ට රකියා ලබා දීම	01%

ඉහත සඳහන් ප්‍රතිචාර අනුව පෙනීයන්නේ සංවර්ධනයේ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ සාධනිය අදහස් දරන කණ්ඩායම් 89% ක් බවයි. එවැනි කණ්ඩායමක දායකත්වය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියකට පහසුවෙන් ලබාගත හැකිය. සමස්ත නියැදිය තුළ එසේ දායකත්වය ලබාදීමට කැමති වූ පිරිස 91% ක් වූ අතර එයට අකමැති වූ පිරිස 9%ක් විය. දායකත්වය ලබා දිය යුතු ආකාරය පිළිබඳව යෝජනා තුනක් ඉදිරිපත් කර තිබු අතර ඔවුන් වැඩිම මනාපය දක්වා තිබුනේ

ව්‍යාපෘතියේ වැඩි කරන පිරිස් වලට පානිය ජලය හා ආහාර පාන ලබා දීම සඳහාය. 42% ක් එසේ කැමැත්ත දැක්වූ අතර 38% ක් එක් දිනක් හෝ කෙටි කාලයක් ගුම්දාන පදනම්න් එම කටයුතුවලට සහභාගි වීමට කැමැත්ත පළ කළහ. 11% පිරිසක් මාර්ගයේ ගමන් කරන වාහන හැසිරවීම සහ බාහිර පිරිස් දැනුවත් කිරීම සඳහා මාර්ගය තැනීමේ කටයුතුවල නිරත වන අයට සහයෝගය දීම යන කටයුතුවලට කැමැත්ත පළ කළහ. A-9 සංවර්ධනය පිළිබඳ ජනතාවගෙන් වැඩි කොටසක් අනවබෝධයෙන් පසු වූ බව මෙහි මූල දී පෙන්වා දී ඇත. පැවති දැනුවත් කිරීමේ කුමෝපායන් ගැන ජනතාව සැහිමට පත් වූ ආකාරය දක්වන වර්ගීකරන දැරුණකය මෙසේ ය.

■ ඉතා සැහිමකට පත් විය හැකිය	1%
■ සැහිමට පත් විය හැකිය	24%
■ මධ්‍යස්ථානය	30%
■ සැහිමට පත් විය නොහැකිය	26%
■ කිසිසේත් සැහිමට පත් විය නොහැකිය	19%

ඉහත සඳහන් දන්ත අනුව පෙනී යන්නේ A-9 සංවර්ධනය පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීම ප්‍රස්ථාන මට්ටමක නොපවතින බවයි. 25% ක් පමණක් දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගය පිළිබඳ සැහිමකට පත් වන අතර වැඩි පිරිසක් සැහිමකට පත් නොවන බව ද්‍රීන්ව ඇත. A-9 සංවර්ධනය පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් වැඩි පිරිසකට නොතිබේමත් ඇතිවන වාසි අවාසි ඔවුන්ගේම අදහස් අනුව මෙසේ විය. අනවබෝධය නිසා ඇතැමූන් කරන කටයුතු නිසා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලට බාධක එල්ල වී මුදල් නාස්ති විය හැකිය. එසේම කළේ පමා වීමෙන්ද අනවසා ලෙස මුදල් වැය විය හැකිය. මාර්ගයේ ඇති වන බාධක නිසා එකිනෙකා අතර ගැටුම් ඇති විය හැකි ය. ජනතාව විමසිලිමත් නොවීම නිසා සංවර්ධන කටයුතු වල ප්‍රමිතිය අඩු වීම, ව්‍යාපෘතිය සතු බඩු සොරාගැනීම, ඉඩම් පවරා ගැනීමේ දී ගැටළේ පැන තැගිම යනාදිය සිදුවිය හැකි බව ඔහුනු පෙන්වා දුන්හ.

ඡාතික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියකදී ප්‍රමාණවත් ලෙස තදාසන්න ජනතාව දැනුවත් කිරීම හේතුවෙන් ඒ හා සම්බන්ධව පැන නැතින ගැටළු අවම කර ගත හැකි අතර ඒ සඳහා ව්‍යාපෘතියක මුළ මැද අග යන අවස්ථාවල දැනුවත් කිරීම කළ යුතු වෙයි. A-9 නියඳීය ඒ පිළිබඳව අදහස් දක්වා තිබුනේ මෙසේ ය.

■ වැඩි සටහන ආරම්භයට පෙර	89%
■ සංවර්ධනය සිදුවන අතර	10%
■ ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමෙන් පසු	01%

මෙයින් පෙනී යන්නේ වැඩි පිරිසක් සංවර්ධන ක්‍රියාමය ඇරැშීමට පෙර දැනුවත් කිරීමට කුමති බවයි. මේ සඳහා සන්නිවේදන වැඩසටහනක අවශ්‍යතාවය මත වූ අතර එය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳව ඔවුන් තුළින්ම මත වූ අදහස් මෙසේ විය.

▪ ප්‍රසිද්ධ ජනමාධ්‍ය මගින්	38%
▪ පෝස්ටර දැන්වීම් හා පත්‍රිකා මගින්	30%
▪ සම්මි සමාගම් හා කුඩා කණ්ඩායම් රස්වීම් මගින්	20%
▪ ගබඳ විකාශන යන්ත්‍ර මගින්	12%

A-9 සංවර්ධන නියැදිය ඔස්සේ කරන ලද මෙම පර්යේෂණයෙන් බැසගත හැකි නිගමනය හා ඒ ආගුණයන් ඉදිරිපත් කළ හැකි යෝජනා රටේ බොහෝ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලු සාධාරණ වේ යැයි කිතිය හැකිය. උක්ත සම්ක්ෂණයේ දී හෙළි වූ ප්‍රධාන කරුණක් වූයේ සිය ප්‍රදේශයේ සිදුවන සංවර්ධනය පිළිබඳ මනා අවබෝධයකින් සිටි පිරිස 4% තරම් අඩු මට්ටමක පැවතීමය. එසේම එහි අනාගත ප්‍රතිලාභ ගැනීද ඇතුළුම් කණ්ඩායමකට අවබෝධයක් නැත. සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ තදාසන්න ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ සන්නිවේදන වැඩසටහනක උගානාව දැඩිව අවධාරණය වූ අතර සන්නිවේදන මාධ්‍යය ද ඔවුන්ගේම අදහස් අනුව, ප්‍රමුඛතාව මත සකස් කළ යුතු බව හෙළි විය. අනවබෝධ තිසා හෝ ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන වැඩසටහන්වලින් ජනයා වෙන් කරලීම තිසා ඔවුන් අසතුවෙන් පසුවන බව පෙනී ගිය අතර කුමන හෝ කුම්යකින් දායකත්වය සැපයීමට ඔවුන් කුමති බවද ප්‍රත්‍යුෂ්‍ය විය. සංවර්ධනය පිළිබඳ ජනතා අවබෝධය වර්ධනය කිරීම තුළින් සංවර්ධන බාධක ජය ගැනීමට හැකි වන අතර ඔවුන් සංවර්ධනයට දායක කර ගත හැකිය. එසේම දුෂ්‍යය සෞරකම නැතිකොට කිරෝසුම ප්‍රමිතින් වේගවත් සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමට එය හේතු වේ. සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් අවසානයේ ජනතාව දැනුවත් කිරීමට වැය කරන ප්‍රවාරක වියදම ජනතාවගෙන් වැඩි පිරිසක් අනුමත තොකළ අතර එය කළ යුත්තේ ව්‍යාපෘතිය ඇරැშීමට මත්තෙන් සහ එය කරගෙන යන අතරතුර බව බොහෝ දෙනාගේ අදහස විය. ඉහත සඳහන් A-9 සම්ක්ෂණයේ ප්‍රතිප්‍රාග්‍ය අනුව පෙන්වා දිය හැකිකේ ජාතික සංවර්ධන කාර්යයේදී එම ව්‍යාපෘතිවල සම්ගාමීව සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියක්ද ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බවයි. එම ව්‍යාපෘතිය ඉලක්ක කණ්ඩායමට ගැලපෙන පරිදි ගුණාත්මකව හා ප්‍රමාණාත්මකව නිර්මාණය කර ගැනීමට අවශ්‍ය මූලික තොරතුරු මෙම සම්ක්ෂණය මගින් අනාවරණය කර ඇත. ඒ අනුව ගොඩනැගෙන සංවර්ධන සන්නිවේදන වැඩ සටහනක් තුළ ප්‍රවාරයට තොව ජනතාවගේ අවබෝධය වර්ධනය කිරීමට ප්‍රමුඛතාව හිමිවනු ඇත. එමගින් සංවර්ධන හිතකාම් ජනතාවක් බිඟි කළ හැකිය.

ආග්‍රිත ගුන්ථ

කරුණානායක, නැත්දත, 1999, ජන සන්නිවේදනය සහ සමාජය, සමයවර්ධන, කොළඹ 10.

පයකොඩී, කේ. සරත්, 2008, ශ්‍රී ලංකාව තිරසාර සංවර්ධන අභියෝග සහ ප්‍රතිලාජ, කර්තා ප්‍රකාශනයකි.

රාජපක්ෂ වමල්, 2014 ලක්ෂීම, මාර්තු 06, පිටු, 01 -විශාල ව්‍යාපෘති ගැන තොරතුරු ආණ්ඩුව ජනතාවට දිය යුතුයි- කරානායක 2014 මාර්තු 5දා පාර්ලිමේන්තුවේදී කළ ප්‍රකාශනයකි,

විතුමසිංහ, විජි. එම්. 2002, සමාජය විද්‍යා පර්යේෂණ, සිරි ප්‍රින්ටරස්, නිගුරක්ගොඩ.

සේම්පූන්දර, දායානත්ද, 1995, සංවර්ධන ආර්ථික විද්‍යාව, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළයේ, කොළඹ.

Dissanayake, Wimal, & perera, Sunil Sarath, 1991, *Self Environment And Communication*, Minitry of Environment.

Mcquail, Denis, 2005, *Mcquail's Mass Communication Theory*, Vistaar Publications, New Delhi.

Todaro, P. Michael & Smith, C. Stephen, Economic Development, Delhi, India.